

STATSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 64/1998 rd

Statsrådets EU-redogörelse med anledning av årsrapporten från Europeiska gemenskapernas revisionsrätt för budgetåret 1997

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 20 november 1998 statsrådets EU-redogörelse (E 91/1998 rd) till statsutskottet för kännedom och eventuella åtgärder. Stora utskottet kompletterade den 4 december 1998 den ovannämnda redogörelsen.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts av statsutskottets förvaltnings- och granskningsdelegation.

Sakkunniga

Förvaltnings- och granskningsdelegationen har hört

- äldre regeringssekreterare Kirsti Vallinheimo, finansministeriet
- granskningschef Erkki Pitkänen, Statens revisionsverk
- granskningsrådet Mauri Lehmusto, Statsrevisörernas kansli.

STATSRÅDETS EU-REDOGÖRELSE

Revisionsrättens årsrapport

Revisionsrättens årsrapport publicerades den 17 november 1998. Innehållet i årsrapporten för budgetåret 1997 skiljer sig från föregående års rapporter. Under årens lopp har revisionsrättens årsrapport svullit ut så att det blivit svårt att utarbeta och slutföra den inom rimliga tidsgränser. Revisionsrätten väljer alltså att offentliggöra större delen av sina granskningsresultat i särskilda rapporter. En annan fördel av detta är att arbetet kan fördelas bättre över hela året.

Iakttagelserna i rapporten har framkommit vid granskningen av inkomster och utgifter, som gjorts särskilt även ur perspektivet av en sund ekonomisk förvaltning.

Rapporten om Europeiska utvecklingsfonden, inklusive dithörande revisionsförklaring, läggs fram separat efter rapporten om den allmänna budgeten.

Revisionsrätten har inte kunnat avge en så kallad DAS-förklaring (revisionsförklaring) om att de transaktioner som ligger bakom budgetårets betalningar i sin helhet är lagliga och korrekta. Den positiva förklaringen gäller endast inkomst- och utgiftsredovisningen och balansräkningen, inkomsterna och åtagandena.

Europaparlamentet skall före den 30 april påföljande år, efter rekommendation från rådet, som fattar beslut med kvalificerad majoritet, bevilja kommissionen ansvarsfrihet för budgetens

genomförande. Finansministeriet begärde den 9 november 1998 i sitt brev ställningstaganden och eventuella andra kommentarer beträffande revisionsrättens anmärkningar och kommissionens svar från statsrådets kansli, ministerierna och ämbetsverk och inrättningar som sorterar under finansministeriet samt från Ålands landskapsstyrelse. De berörda instanserna skulle senast den 11 december 1998 komma med sina ställningstaganden för att Finland skall kunna fatta sin ståndpunkt för EU-behandlingen.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Årsrapporten behandlar hela EU:s verksamhet. Till sidantalet handlar det om en omfattande publikation. Enligt utskottet är det ett missförhållande att den nationella förvaltningen inte har en möjlighet att ta del av dokumentet i dess utkastskede. Alla särskilda rapporter finns inte heller tillgängliga på finska.

EU-kommissionen har konstaterat att revisionsrättens nya arbetssätt är besvärligt ur kommissionens synvinkel. Att kontrollera och kommentera de 24 särskilda rapporter som lagts fram under året kräver både tid och arbete. Att ordna kontrollen tillsammans med medlemsländerna kräver att förfarandena noga ses över.

Finland har i sina tidigare ställningstaganden strävat efter att EU:s finansiella förvaltning utvecklas och att de administrativa bördorna i mån av möjlighet minskas. Finland har särskilt betonat vikten av SEM-2000-projektet (Sound and Efficient Management) för att utveckla den finansiella förvaltningen samt behovet av att hitta praktiska lösningar på de problem revisionsrätten pekat på. Finland har också framhållit att det är viktigt att kontrollen av de åtgärder som föreslås i ansvarsfrihetsprocessen bör ses över. Finland har också velat angripa problemen på ett övergripande sätt. Statsutskottet anser att Finlands ståndpunkter fortfarande gäller.

EU:s förvaltnings- och revisionskultur avviker väsentligt från den nordiska kulturen som man är van vid i Finland. De centrala målen för

Statsrådets ståndpunkt

Specifika ställningstaganden, som gäller revisionsrättens anmärkningar samt kommissionens och de övriga organens svar i årsrapporten och i viktiga särskilda rapporter, är under beredning i Finland. Finland har inte kunnat ta del av innehållet i och strukturen av revisionsrättens årsrapport i utkastskedet. Statsrådet har därför inte fattat någon ståndpunkt i saken.

EU:s revisionsverksamhet är kvantitativa — inte de kvalitativa synpunkterna. Statsutskottet anser att EU:s revisionsverksamhet i fortsättningen i allt större grad bör inriktas på granskning av verksamheten. Då kunde man i första hand granska vad man åstadkommit med EU-medel och om slutanvändaren har använt medlen i enlighet med målen för projektet.

I årsrapporten och i de särskilda rapporterna ingår också iakttagelser som gäller Finland. Utskottet fäster avseende vid anmärkningarna om hur anslagen för strukturella åtgärder använts. Revisionsrätten räknar upp flera svårigheter i samband med programplaneringen samt bedömer finansiell planering, övervakning och kontroll, additionalitetsprincipen samt lika möjligheter för kvinnor och män. Enligt anmärkningarna har Finland problem med att tillräckligt snabbt utbetala förskotten till projektledarna. Övervakningsplaneringen på lokal nivå har inte heller enligt revisionsrätten varit tillräcklig. Finland har inte heller i tid tillställt kommissionen sifferuppgifter om de belopp som skall återkrävas. Utskottet framhåller att flera av de uppräknade problemen har kommit fram också på nationell nivå.

Utlåtande

Statsutskottet anför vördsamt som sitt utlåtande

att stora utskottet beaktar det ovan sagda när det behandlar ärendet.

Helsingfors den 17 december 1998

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Mauri Pekkarinen /cent
medl. Ulla Anttila /gröna
Pirjo-Riitta Antvuori /saml
Timo Ihamäki /saml
Heikki Järvenpää /saml (delvis)
Bjarne Kallis /fkf
Timo Laaksonen /vänst
Markku Lehtosaari /cent
Håkan Malm /sv
Mats Nyby /sd (delvis)
Arja Ojala /sd
Maija Rask /sd

Jukka Roos /sd (delvis)
Kimmo Sasi /saml
Oiva Savela /saml
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Jukka Vihriälä /cent
Jorma Vokkolainen /vänst
suppl. Hannu Kemppainen /cent
Markku Koski /cent
Lauri Metsämäki /sd (delvis)
Matti Saarinen /sd
Kari Uotila /vänst.

